

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonius Dialogus. Activs Dialogus. Aegidius
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Humanitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

DE SERMONE

ctiosi habiti, ut uideri possit aduersari eidem contrariū erga nobilitate studiū. Quod in Appio Claudio fuit, ut de Mario taceamus, ac Syl la, contrarijsq; utriusq; studijs. Habit præterea Popularitas applicatiōne illā suā erga populum, popularesq; atq; illorū res tantummodo. At Comitas delectu adhibito eadem quoq; est aduersus exteris, atq; alieni generis homines, & natura, & habitu, et ratione ita dictante.

De Humanitate.

Nec desunt qui Humanitatem eam dici malint. Verum nec Humanitas aduersatur contentionis, ac rixarum studio, nec qui humanus est, contentioso, ac rixatori est aduersus, est tamen comis uir etiam perhumanus. Etsi non pauci humani quidem ipsi sunt, nequaquam tamen comes. Nemo tamen comis, quin idem ipse sit humanus. Agit comiter familiaris meus Antonius Galateus, dum (quod ingenii est eius, quiq; etiam habitus) quoscunq; habet obuiam, gratificari ijs studet, salutando perhumane, appellando benigne, congredivendo hilariter, iocando urbane, arridendo familiariter, offerendo grate operam suam & facilem, & minime importunam. Quo fit, ut quemadmodum maximam in congressu affert iucunditatem, ac delinimentū, sic post digressum, maximum quoq; relinquat sui desyderium, delinationemq; animi quandam cum requiete ac uoluptate. Quod suaves præstare sorbillationes cosuevere, uti os ac buccam (quod hodie dicūt) suauem relinquant, satietate omni prorsus repulsa & epularum & cœnæ. Exhibit se quacunq; in actione, ac uitæ genere humanum Jo annes Pardus, quod & philosophiæ studium, quod in eo summū est, exigit, & natura eius exposit. nihil superbe agit, nihil arroganter. In incessu, in se mone, in consuetudine, & equalē se cunctis exhibet. & gre fert ubi in quempiam agi uiderit insolentius. fert grauate & amicorum, & ciuium aduersos casus, solatur mœrentes, laborantibus qua potest succurrit, adeat, opitulatur, operam suam confert. astat ubiq; comes ei mansuetudo, ac facilitas, studium tamen loquendi in gratia uix illum, nulla obsequendi, quemadmodum nec contendendi proclivitas. oratio eius suauis, & placida, quæ tamen nullum præ se ferat studium in eundæ gratiæ, proprij q; compendij. abstinet autem sic a gratiloquentia, ut maledicentiam prorsus detestetur, ac contentiones. Quo circa a Comitate nō uno modo differt Humanitas. Eteni q; aliorum moueat dānnis, incommidis, captiuitate, orbitate, inopia, exilio, malisq; alijs, humanum hunc dicimus, nequaquam in hoc tra-

men comem. Itaq; aliud est comis uiri officium, aliud humani. In est tamen utriq; quædā quasi communitas uiuendi quacunq; in actione, ac negotio sive eam Facilitatem uocare uolumus, sive Tractabilitatē. Nō desunt tamen, qui, quam Comitatetm ipsi uocari non iniuria fortasse dicimus. Ciuitatem eam appellari malint, quod uirtus ea sit maxime honesto cuius di gna, ac tametsi aduersum peregrinos, exterosq; ius extendat suum, tamen ducere potiore à re appellationem uolunt, Qua ratione qui eam assediti sint, ciuiles & iij dicantur. Quorum opinioni minime qdem aduersaremur, si ciuiles ipsi nō minus in actionibus, rebusq; uerarentur alijs, quæ ciuiles & dicuntur, & habentur, quam in uerbis, congregationibusq; atq; in gratiam cōserendo sermones suos. Igitur cum & qui, et quales Adulatores sint, atq; Assentatores, abunde explicauerimus, qui item Contentiosi, ac Rixatores, mediusq; inter uiriosq; habitus quisit, et qualis, ostenderimus, ad ueraces trāscamus, & ad eam uerborum partem, quæ aut ueritatis studioſa est unius, aut contra mendacijs, de qua in sequenti libro differemus.

F I N I S.